

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Schimbarea practicilor de selecție și promovare a judecătorilor de către CSM este necesară pentru a asigura numiri în funcție bazate pe merit

Gribincea Vladislav · Monday, June 22nd, 2020

Deși în urma modificărilor legislative din 2018[1], a fost îmbunătățit procesul de selecție și promovare a judecătorilor, mai sunt necesare schimbări calitative pentru ca viitorii judecători să fie aleși dintre cei mai buni candidați. Aceasta este principala concluzie a Documentului de politici publice: „Resetarea sistemului de selecție și promovare a judecătorilor – lecții învățate și (noi) provocări”, elaborat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM).

La 6 august 2019, după mai mult de opt luni de la modificarea legislației în toamna anului 2018[2] privind procedura de selecție și promovare a judecătorilor, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a desfășurat primul concurs conform regulilor nou instituite. Modificările legislative au introdus mai multe inovații, printre care: organizarea concursurilor, de regulă, de două ori pe an; obligarea candidaților la funcția de judecător să-și exprime opțiunea pentru toate posturile vacante anunțate; evaluarea candidaților de către membrii CSM cu 20% din punctajul final, precum și posibilitatea prelungirii concursurilor pentru ocuparea funcțiilor administrative (președinte, vicepreședinte), dacă la acestea participă un singur candidat.

În urma monitorizării concursului din 6 august 2019, sunt evidențiate trei aspecte problematice care pot influența negativ finalitatea concursurilor pentru selecția candidaților la funcția de judecător și care pot limita scopul modificărilor legislative operate la sfârșitul anului 2018:

- **Etapa interviului la CSM a fost una problematică.** Candidații la funcția de judecător nu au avut parte de un interviu ca atare, cu adresarea unui set de întrebări specifice și evaluarea tuturor candidaților în baza unor criterii/fișe de evaluare comune. Interviurile au fost scurte, cu o durată medie de 2-3 minute, în timpul cărora membrii CSM au adresat candidaților una sau maxim două întrebări. Pentru prestații mai mult sau mai puțin similare, punctajul CSM a variat între 4 și 20 de puncte. Acest lucru a influențat semnificativ punctajul final al unor candidați, care au pierdut și până la 17 poziții față de clasamentul inițial.
- **CSM a acceptat cererile unor candidați absolvenți ai Institutului Național al Justiției (INJ) de a fi repartizați doar pentru unele funcții vacante,** pe când conform noilor modificări, există obligația candidaților de a depune cerere pentru toate funcțiile vacante per sistem.
- **CSM nu a renunțat la „votul exclusiv” al membrilor săi în cazul selecției și promovării candidaților la funcția de judecător.** Nu este clar de ce este necesară votarea suplimentară a

candidatului, după ce fiecare membru al CSM i-a acordat punctaj. Simplul calcul al voturilor nu reprezintă o motivare suficientă și rezonabilă. În hotărârea CSM ar trebui reproduse argumentele majorității pentru selectarea unui anumit candidat.

Selecția și cariera judecătorilor constituie elementele-cheie ale unui sistem judiciar, iar promovarea candidaților în bază de merit este o condiție esențială pentru a asigura un sistem judiciar independent, responsabil și profesionist. Pentru a asigura transparența în procesul de selecție și carieră a judecătorilor și o numire echitabilă a acestora în funcții, experții CRJM recomandă:

- **Continuarea practicii de organizare a concursurilor pentru funcțiile vacante de două ori pe an.** Aceasta va permite candidaților la funcția de judecător să aibă o mare previzibilitate în oportunitățile de carieră, dar și să economisească resursele și timpul CSM;
- **Instituirea obligației candidaților la funcție de judecător, absolvenți ai INJ, să depună cerere pentru toate posturile vacante scoase la concurs.** Această schimbare va rezolva problema vacanței funcțiilor și imposibilității ocupării posturilor de judecător „mai puțin atractive” din afara mun. Chișinău;
- **Elaborarea unei metodologii de interviuare a candidaților pentru funcția de judecător de cître CSM.** Aceasta va contribui la punctarea echitabilă a candidaților care participă la concurs pentru suplinirea funcției de judecător.

Pentru mai multe detalii privind practica de numire și promovare a judecătorilor în perioada 2013-2018, puteți accesa documentul de politici publice „Resetarea sistemului de selecție și promovare a judecătorilor – lecții învățate și (noi) provocări”. Documentul este disponibil în limba română și engleză.

Documentul a fost elaborat în cadrul proiectului „Promovarea supremației legii prin monitorizare de către societatea civilă”, implementat de CRJM cu suportul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

[1] Legea nr. 137 din 27 septembrie 2018 pentru modificarea unor acte legislative, în vigoare din 19 octombrie 2018, cu unele excepții, disponibilă la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105496&lang=ro.

[2] Legea nr. 137 din 27 septembrie 2018 a inclus modificări în Legea privind organizarea judecătorească, Legea privind statutul judecătorului, Legea privind CSM, Legea privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor Legea cu privire la modul de numire și promovare a judecătorilor, și Legea privind răspunderea disciplinară a judecătorilor.

This entry was posted on Monday, June 22nd, 2020 at 2:08 pm and is filed under [Noutăți](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.

